

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Olsztynie, jedn. Raporty prasowe konsulatu z prasy niemieckiej z roku 1929. Sytuacja wewnętrzna w Prusach. Stosunki Niemiec z zagranicą. Sprawy polskie, sygn. 481/1, k. 226 - 228.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

Ale rewizja odszkodowań zależy od Stanów Zjednoczonych, które jeszcze nie wyraziły swej zgody. Zadaniem propagandy niemieckiej jest zmniejszyć to usposobienie U.S.A. i przygotować drogi do rewizji.

Wyrwy
w trakta-
cie wer-
selskim.

Nasoj. "Osteroder Ztg" /Nr. 277 z 26/XI/30/ domaga się w artykule "Wyrwy w Wersalu" systematycznej pracy nad krąceniem podstaw obecnego statutu Europy. Najłatwiej i najpręcej przedstawić się sytuacji w Kłajpedzie, gdyż stworzył ją pucz litewski. Jest to kraj czysto niemiecki, który należy z powrotem zabierać. To samo dotyczy się Eupen-Malmedy. Najpilniejsze jednak jest rozstrzygnięcie wogóle sprawy wschodu. Gdańsk jest Polsce po powstaniu Gdyni niepotrzebny i winien wrócić do Niemiec. Z Polak wogóle nie trzeba się liczyć, gdyż istota dowiodła ona jasno, że nie należy do ludów cywilizowanych. Tu następuje dłuższa filipka na temat wyborów w Polsce. Skarga do Ligi Narodów jest bezcelowa. Niemcy powinni samodzielnie wystąpić skutecznie przeciw Polsce, aby uczynić wyrwę w Wersalu. Autor atakuje rząd i socjaldemokrację za powściągliwość wobec Polski.

Unja cel-
na z Austrja

Cela prasa zamieszcza wiadomość z Wiednia, o uchwaleniu wprowadzenia unji celnej niemiecko-austrijskiej, co byłoby pierwszym krokiem do "Anschlusu".

Jeszcze
stosunki
z Francją.

W grudniu prasa atakuje wprowadzenie jeszcze "niezbyt". Francję", szczególnie Poincarę, go ze artykuły w "Excelsior" i "La Nation" /Buenos Aires/. Składają się też na skrzepienie Niemiec w zdemilitaryzowanym paśmie nad Renem, na komisję żeglugi po tej rzece /Allerst. Ztg. Nr. 281 z 1/XII/30 - "Die Freiheit am Rhein" /. Notuje z niepokojem

jem pogłoski o "złotej sentencji". Ale coraz wyraźniej zaznacza się złagodzenie tonu wobec Francji. Jeszcze w listopadzie potępiła prasa centrowa wizytę Stahlhelmu w Rzymie i podkreśliła swój negatywny i nieufny stosunek do Italii i faszyzmu /Centr.Allenst.Volkabl. Nr. 276 z 28/XI/1930 - "Die Heimfahrt des Stahlhelms" von ++/ uzasadniając go doświadczeniami z czasów wojny i obecną słabością Włoch w stosunku do Francji. Ze szczególnej-Plan Younga. um, sprawą uważa natomiast prasa rewizję planu Younga. Notoje też ekwipalnie glosy zagraniczne, uznając ten postulat/op.Owens Young,»/.

Smiercionoś-
na mgła.

Duże poruszenie wywołało pojawienie się zagadkowej mgły w Belgji. Pismo stara się usilnie wytłumaczyć jej powstanie, odrzucając z góry przypuszczenia, że mogły to być gazy bojowe niemieckie.

Rewizja gra-
nic Polski.

Volk."Johannisburger Ztg."/Nr. 281 z 30/XI/30/ zamieszczony interesujący artykuł hr.Brockdorff z Ahlefeldt p.t. "Revision der Ostgrenze und die Neuordnung des Ostens", domagający się ostrożnej polityki wobec państw bałtyckich. Należy dążyć do likwidacji wpływów polskich na Łotwie i w Estonji i wejść z temi państwami oraz Litwą w bliższe handlowe i polityczne stosunki, dążąc do federacji.

Sprawa Wilna. Uzupełnieniem tego artykułu jest inny, umieszczony w szeregu dzienników po całym terenie Prus Wschodnich, propagujący pretensje litewskie do Wilna i likwidację terytorjum polskiego między Łotwą a Rosją, "Tatsachen zum Problem des Wilna-Korridors"./

II Wybory w Polsce, mniejszość niemiecka
w Polsce, nota niemiecka do Ligi Narodów.

Wiadomości
z Polski.
Śląsk.

Wiadomości o wyniku wyborów w Polsce, a w szczególności o ciężkiej porażce Niemców, przyjęła prasa tutajszą z nieukrywaną wesołością. W łamach pism bezustannie spotyka się wiadomości o prześladowaniach i terrorze, stosowanym wobec mniejszości niemieckiej i ukraińskiej. Napaściom na Polskę nie ma miary nię końca. "Polen verzichtet darauf eine Kulturnation zu sein" - to jeszcze stosunkowo łagodne określenie. Wiadomości napływają szczególnie w Górnego Śląska. Osobie wojewody śląskiego poświęca się b. wiele uwagi i najbardziej obelżywych epitetów. Prasa podkreśla, iż prześladowania po wyborach nie ustają.

Wielko-
polska i
Pomorze.

O Wielkopolsce i Pomorzu pisze się b. mało. Był i tam terror - dowodzi prasa - ale cichy, dobrze ukryty, trudniejszy do uchwycenia. Odzywają się pojedyncze głosy, domagające się rozciągnięcia skargi i na stosunki pomorskie. Główna uwaga jest jednak zwrócona na Śląsk.

Niemieckie
"śledztwo"
w Polsce.

Tylko napaść na "Deutsches Heim" w Toruniu narobiła więcej wrzawy w całej prasie. Z naciskiem podkreślają dzienniki, że konsul niemiecki w Toruniu przeprowadził śledztwo i dokonał zdjęć fotograficznych na miejscu wypadku.

Prasa niemiecka stara się wywołać wrażenie, iż przedstawiciele Rzeszy w Polsce mają prawo nadzoru i kontroli w stosunku do władz polskich. Donosi więc o "dwóch niemieckich komisarzach śledczych na Górnym Śląsku" /naj. Ortalsburger Ztg. Nr. 279 z 28/XI/30/ i egipskim: "Der englische Botschafter in Warschau untersucht den polnischen Terror" /völk. Jahrbuch. Ztg. Nr. 275 z 23/XI/30/.